

Jaanuar
2008

Nr. 1 (12)



Olevik

ÜLENURME KOOLI LEHT

TÖÖVARJUPÄEV

Juba rohkem kui 5 aastat on novembri lõpus Ülenurme Gümnaasiumi 11. klasside õpilased osalenud töövarjupäeval. Töövarjupäeva (TVP) korraldab majandusõppe raames *Junior Achievementi* Arengufond, partneriks on Eesti Karjäärinõustajate Ühing. TVP annab ellu astuvale inimesele võimaluse heita pilk täiskasvanud eduka inimese "päristöö" olemusse. Õpilased näevad, kuidas koolis õpitavad teadmised tööle asudes rakendust leiavad. Õpilane jälgib varjuna täiskasvanu tööpäeva tööprotsessi sekkumata.

"Varjutatava" leidmine on õpetaja ja õpilase ühistöö. Õpilased jälgivad oma tuttavate, vanemate ja ka võhivõõraste tööd. Kokkulepe on ikka olnud selline, et keegi oma vanemate töökohta ei lähe ja igal ametimehel on vaid üks "vari". Õpetaja sõlmib vaid eelkokkuleppe, et õpilane vastu võetakse, annab edasi kontaktandmed ja õpilane peab tulevase "varjuga" edaspidises ise kokku leppima. Õpilase omaalgatus on siin eriti oluline ja tulevaste "varjude" arvates ka kõige raskem osa.

Tänavu varjutati ametimehi ja -naisi Eesti Haridusministeeriumis, Tartu Maakohtus, Lõuna Politseiprefektuuris, A.Le Coq'is, Go Busis, Tartumaa Keskkonnateenistuses, Tartu kaubamajas, Tartu Kristlikus Lastekodus, Hansapangas ja mujal. Suur tänu kõigile vastuvõtjatele! Eriti tahaks tänada aga kohalikke ettevõtteid *Commoni* Mööbliäri ja *Nordic Digitali*, kohalikke inimesi ja Ülenurme Gümnaasiumi vilistlasi, kes mind ja õpilasi toetasid. Töövarjupäevast tehtud kokkuvõtetest selgus, et rahulolematuid ei olnud ja isegi see noormees, kes viimasel minutil ja peaaegu vastu tahtmist "varjuks" saadeti, oli tänuks saadud kogemuse üle.

MAIA UIBO, majandusõpetaja

IMELINE TALVEILM

Istun soojas toas, tekk ümber, kohvitass käes ja väljas on pime. See, et väljas on pime, on hea, sest siis ma ei näe seda masendavat pilti, mis akna taga laiub. Lund pole ja külm on. Kõige parem oleks praegu hea suusailm. Ma küll ei suusata, kuid kelgutada on küll tore.

Meie kooli õpilased käisid ka Kuutsemäel suusatamas-kelgutamas-lumelauaga sõitmas, kust mina tean, mida nad seal tegid, mind polnud ju kohal. Miks mind kohal polnud? Vististi sellepärast, et lund polnud. Eks kunstlumi ajab ka asja ära, kuid eelistan siiski pärislund.

Palju-palju aastaid tagasi oli küll jaanuaris paks lumi ja miinuskraadid ulatusid kahekümne viieni. See on ehk veidi irooniline, kui ma ütlen "palju-palju aastaid tagasi", sest vanust pole mul veel nii palju ollagi. Aga sellegipoolest võin öelda, et "vanasti" oli muru rohelisem ja taevast sinisem. Kui öelda seda talve kohta, siis oli maa valgem ja taevast hallim.

Enne jõule lootsin, et ei tuleks jumala pärast musti jõule, kuid tuli siiski see lumeta jõul. See krutis kohe meele alla, sest mingit jõulutunnet polnud. Naljakas, kuidas lumi niiviisi mõjutab meie meeleolusid ja tundeid.

Kuid ega puhas jutt ja vingumine ilmastikku muuda. Elame-näeme, kuidas selle ilmaga on. Lihtsalt loodame, et veel tuleb lumerohke ja pehme talv.

MEELIKA LUKNER,
9.a klass

Järgnevalt „varjude” mõtteid sellest päevast

Soovitan kõigile töövarjupäeva. Seal saab hea ülevaate mõne ameti kohta. See oli kasulik aeg. Kui saaksin uue võimaluse kuhugi minna, siis läheksin.

Käisin kohtuistungil, sellest meelde jäävam olukord oli see, kui mina arvasin, et osapooled lähevad kohtusaalis vaidlema, aga ei. Nemat saavutasid kompromissi, mida mina ei osanud oodata.

Usun, et nüüd tean, mida pärast gümnaasiumi lõpetamist õppima lähen. Hämmastas töö hulk, mida kõike pidi tegema lühikese aja jooksul.

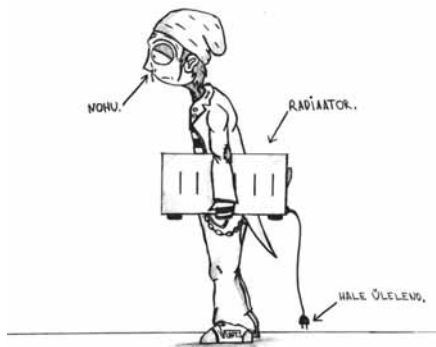
Ma arvan, et need, kes ei käinud, ei oska kahetseda, millest nad ilma jäid. Väga üllatas mind see, kui kättesaamatu üks inimene võib olla.

Töö tuleb ära teha, vahel peab selleks ületunde tegema.

Õppisin klientidega suhtlemist. Kontoritöö ei olegi niisama tooli peal istumine, vaid tuleb ikka ringi käia ja tegutseda.

Õppisin seda, et kindlasti tuleb omandada kõrgharidus, kui juhtival kohal tahad töötada ning edukas olla.

KURAT... KÜLM ON.



www.talvimes.ee

KRISTEN KULBERG
10.a klass

TOIMETUSELT

Seekord ilmub koolileht ebatavaliselt jaanuaris. Põhjus on üpris proosaline. Nimelt saabus II veerandi lõpp, nagu ka tavaliselt lumi ja talv, meile ootamatult. Seetõttu on nii mõnedki lood pisut jõulu- ja aastalõputemaliseks, aga kes vana asja ei mäleta, sel silm peast välja. Öeldakse vist nii? Igal juhul ei ole vallalehe koolilisa kuhugi kadunud. Meeldiva lugemiseni!

III VEERANDI ÜRITUSED

ÜLENURME GÜMNAASIUMIS

ALGKOOLI MAJA:

- * 21. – 25. jaanuar
matemaatika ainenädal
- * 5. veebruar
vastlapäeva tähistamine
- * 14. veebruar
sõbrapäeva tähistamine
- * 18. – 22. veebruar
Eesti Vabariigi 90. aastapäevale pühendatud nädal

- * 28. veebruar
teatriendus
„Karukoopa lood”
lasteteater Sõber

- * 10. – 14. märts
emakeelenädal

SUUR MAJA:

- * 28. – 31. jaanuar
võõrkeelte ainenädal
- * 5. veebruar
vastlapäeva tähistamine
- * 6. veebruar
gümnaasiumi õpilastega
vestleb 20. augusti klubi liige
ja endine riigikogu liige Rein Järlik
- * 14. veebruar
valentinipäeva tähistamine
- * 15. – 16. veebruar
osalemine messil „Intellektika”
- * 18. – 22. veebruar
Eesti Vabariigi 90. aastapäevale pühendatud nädal
- * 5. märts
Playback
- * 10. – 14. märts
emakeelenädal

REIS SOOME

3. detsember

Ärkan äratuskella ärritava helina peale ning heidan pilgu mobiilile: kell on 3.00, olen alles paar tundi tagasi uinunud. Järgmise asjana näen toa nurgas suurt kohvrit, mis eelmiselt õhtul korralikult pakitud sai, reisi tarbeks Soome Vabariiki loomulikult. Sätin end valmis, sest 4.30 väljub Ülenurmest buss, mis meid Tallinna viib. Väljas on kottipime ning kooli juurde jõudes küsitakse kõigilt esmalt, kas passid ühes on võetud. Vastused on jaatavad. Pisut üle kahe tunni sõitu läheb kiiresti, kogu tee valitseb bussis uimane õhkkond, üksteisega suurt ei räägita – kõigil on öösel uneaega ilmselt väheks jäänud. Pealinn aga on kaheksaks juba täiesti ärkvel ning mis meilgi muud üle jääb, kui end kaisutavast unehõlmast vägivõltselt välja rebida.

8.45 väljub sadamast laev Rosella, mis meid kolme tunniga Soome viib. Sõiduriist õõtsub päris tugevalt, olgugi et ilm küllaltki tuulevaikne on, ning pardal on mõnda sirgjoonelist trajektoori liikumine täiesti võimatu. Heidan tuules kõikudes paariks päevaks viimase pilgu Eestile ning astun siis Päikesetekile. Tol hetkel see oma nime ei õigusta, sest ainus objekt, mis seal midagi kirjgab, on teler. Diivanitel pikutavad väsinud reisijad, ajaleht peost nõrga haarde tõttu põrandale vajunud.

11.45 laev lõpuks randub ning mul on hea meel jälle kindla maa peal seista. Astume oma pagasiga välja ning mereõhk paisab päris hellitavalt põski, toob uut värskest. Meile on võõrustajate poolt lahkelt vastu saadetud buss, mis meid pärast mitut tundi sõitu Joroineni viib. Selleks ajaks on juba hämardunud, kuid õnneks annab lumi valgust juurde. Kõik võõrustajad on kooli juurde kogunenud ning taaskohtumisrõõm on suur, kohe algab elav jutlemine. Algukest peale on näha, et meid on siin oodatud, koolimajas pakutakse meile suupisteid ja mahla ning kõneldakse üldisest programmist. Poole tunni pärast on kõik taas üleriided selga pannud ning suunduvad oma "uutesse kodudesse". Tean, et Elsa elab koolile lähedal, kuid suurte ning raskete reiskohvritega ka alla kilomeetrist maad kõndida siiski just meelakkumine pole. Varsti näen autotulede helki, mille peale neiu mulle teatab, et see on ta ema. Tõstame pagasi autosse ning mind emmatakse taas, automootor läheb nurrudes tööle ning varsti peatub masin maja ees. Kõik on mõnusalts lumine, laternates põlevad küünlad, ahjukorstnast tõuseb sirge sambana taeva poole suitsu ning kõrgist paistab meelitatav ja hubane valguskuma. Ukse peal on vastas Elsa noorem vend ja pisike õde. Mulle tehakse majas ringkäik ning tutvustatakse "minu" tuba. Ma tean algukest peale, et mulle meeldib siin – ääretult sõbralikud ja hoolivad inimesed on need, kes tjuu heaks teevad. Hiljem saabub koju ka pereisa, annan üle kingitused ning einestame. Kõigil on palju küsida ning mitmeid teemasid arutada. Pajatan neile Eestist, nemad minule Soomest ja nii see aeg veereb. Tunnen, kuidas reisiväsimus kontidesse poeb, heidan pilgu kellale – jah, ka aeg on juba sealmaal. Hiliselt õhtutundidel heidan voodisse.

4. detsember

Hommikul ärkan juba enne äratuskella, sest kuulen kõiki toimetamas. Einestame ning asume kooli poole tee. Õhk on talviselt karge ning maapinda katab endiselt valge lumevaip, ka taevast lendlevad krae vahele suured lumeräitsakad, mis kehasoojuse tõttu kiiresti veeks muutuvad. Algakooli maja juures on väiksemad õpilased juba väljas ning mängivad suurima innuga lumesõda. Suuremate maja juures on vaiksem, seal lumes ei hullata. Üheksaks oleme kõik raamatukogus ning taaskord jagatakse informatsiooni. Algamas on teemapäev, tavalisi koolitunde ei toimugi, seda on näha ka pedagoogide riietusest, kes kõik 19. sajandi koolipetajateks on riietunud. Esmalt külastame mina ja

Mariana Elsa ja Saimiga kunstõpetuse tundi, kus pappaldrikule tuleb joonistada tulevikusoomlase nägu. Paljudel leiavad kasutust tavapärasest nahavärvist väga erinevad toonid: rohelised, sinised, lillad, valminud maskid pannakse ka seinale üles. Vahetunnikella heliseses võtavad kõik enda joped ning lähevad välja, sest nii on see kombeks – õpilased peavad värsket õhku hingama. Kogu kool on õue kogunenud.

Kui kell tundi läheb, astub see rahvass nagu üks mees hoonesse sisse tagasi. Enne järgmisesse klassiruumi astumist tuleb mantel varna riputada ning saapad jalast tõmmata – klassiruumis käivad kõik sokkidega. Koolipäeval jõuame veel soome muusikat kuulata ning hindeid anda – võitjaks tuleb Soome hümn, mis saab kõigi käest maksimumi – 10 punkti. Koos on tõelised patrioodid. Vahepeal einestame väljas, jällegi ebatavaliselt lõunaks pakutakse sõjaväekatelokist hernesuppi – meenub laulupeotunne, kuid külmus katab tolle sooja suvepäevapildi härmatise. Külastame veel ka bioloogiatundi, kus toimub rühmatöö, meie peame kirjutama Soome kõige kuulsamast imetajast, põhjapõdrast. Mind ja Marianat pannakse illustreatoriks, hiljem ehib plakat juba koridoriseina. Igas tunnis valitseb vaikus, kord ja distsipliin. Õpetajaga suheldakse vabalt, kuid samas ettevaatliku distantsiga, keegi ei hakka semutsema. Kõik on äärmiselt viisakad, sõbralikud ja heatahtlikud, pedagoogid abivalmis. Õpilased on reeglid omandanud ning järgivad neid tähelepanelikult, tunnetades kogu aeg piire. Soome kooliõpilased näivad teadvat, et lisaks õigustele on neil ka kohustused.

12.15 oodatakse meid vallamajas, kus on valmistatud esitlus ning ollakse nõus vastama kõigile küsimustele. Ka seal on õpilased aktiivsed ning tunnevad elavat huvi valla progressi suhtes. Jagatakse infobrošüüre, räägitakse tähtsamatest vaatamisväärsustest ning igapäevaelust ning tulevikuplaanidest Joroinenis. Pärast seda pakutakse piparkooke ja glögi, viimane paistab olevat mandlite ja rosinatega – soomlaste tõeline jõulumeelispala.

Pärast seda ootab meid buss, mis viib kogu seltskonna Soome Vabadussõjaagset eluolu tutvustavasse muuseumisse, mis on erakätes tõelise fanaatikute korraldada. Eksponaate on rohkesti: nii dokumente, kirju, rõivaid, püsse, aumärke, pilte ja palju muud. Mehe jutt on huvitav ning kaasakiskuv, tõlgiks on meie eesti naine. Kuuleme erinevaid lugusid ja seiku, tema enda ning lähedaste mälestusi. Tõsiselt kuulavad nii küllalised kui võõrustajad ning on näha, et soomlasi see teema paelub. Enne lahkumist kirjutab igaüks oma nime ka küllalisteraamatusse.

Välja minnes näeme, et meie buss on kinni jäänud, ettevõtlikud eesti noormehed tõttavad kohe appi ning tänu nende musklijõule oleme varsti jälle liikumas ning sõidame mööda maaliliselt lumist metsavaheteed jõuluehteis Varkausi, kus meil on veeta vaba aeg. Linna keskes on umbes 25 000 elanikku ning see on Joroineni lähim suurem keskus. Külastame mõnd poodi ning siirdume siis Elsaaga tema *streetjazzu* trenni. Varkaus jätab igati hea mulje, loomulikult ilmselt ka tänu seal elavatele inimestele. Kõik naeratavad üksteisele, puhuvad mõõdukes üksteisega paar sõna juttu. Kella kuueks oleme koolis tagasi, kus leiab aset Soomes traditsiooniline *pikkujoulu*. Õpilased on selleks ettevalmistusi teinud, organiseeritud on mitmeid lõbusaid mänge, mis kõiki jällegi ühendavad ja lähedasemaks teevad. Ja laulaurab potitais glögi, mille kõrval kausitais piparkooke. Järgneb õhtusöök pereseltsis, hiljem tõeline soome saun ning hubane olemine.

5. detsember

Hommikusoök koosneb pudrust, mis maitseaineteta ja suhteliselt vedel keedetakse ning siis rohke

jogurtiga ära süüakse (mulle hakkas see päris meeldima), võileibadest värske kurgi ja tomatiga, ema enda küpsetatud saiakestest, teest, mahlast. Isuäratav ning toitev.

Kella üheksaks on kõik kooli juures, mille sissepääsu kõrval põleb võbeleva leegiga kümneid küünlaid, tekib pidulik tunne. Gümnaasistid, meie võõrustajad ja me ise võtame kõik kaks küünalt kätte ning liigume koolimajade vahelt nendega soome sangarite haudadele. See on tõeliselt ilus traditsioon, mis kooliõpilastele paistis hinge minevat. Nad austavad ning peavad lugu oma sangaritest, kes nende isamaa vabaks võitlesid, higi, pisarate ja verega iseseisvuse dokumendi pitseerisid ning vaba Soome eest oma elu olid nõus andma. Pärast tseremooniat lähme koolimajja, meie tutvustatakse *Moodle-maailmat*, kus me vastastikustest küllaskäikudest muljeid saame jagada. Paljud kirjutavad oma emotsioonidest kohe, kõik avaldavad oma tänulikkust, kiidavad fantastilist vastuvõttu ning head organisatoorset poolt.

Seejärel on aeg põlled ette siduda ning "joulu-torttusi" ja piparkooke küpsetama hakata. Võõrustajad juhendavad, küllalised toimetavad usinalt, hiljem ahjust kerkiv lõhn paisab ninasõõrmeid ning potiga pliidi soojenev mandilaaste ja rosinaid sisaldav glögi annab mõnusa jõulutunde. Hiljem saavad kõik oma kätetööd ka maitsta ja selle välimust imetleda. Paar tundi kaob tegutsedes kiiresti. Söömisele järgneb veelkord söömine lõuna koolisööklas, kus saab proovida soome rahvustoite. Kell 12 on tulemas päeva kõige pidulik osa Soome Vabariigi 90. aastapäeva pühendatud aktus, kus õpilased laulavad, esitavad Vabadussõjateemalisi näitemänge, täiskasvanud peavad kõnesid. Etteasteid on ka ülenurmest, mis kõik palava vastuvõtu osaliseks saavad: Kristi Henno lauluga "*What a Wonderful World*", Jaanus Uiga kõnega ning mina flöödilooga. Samuti antakse pidulikult üle teklid kolmele noormehele, kelle sissepääs ülikooli on garanteeritud, õigemini on nad juba nimekirjas. Üritus lõpeb loomulikult pidulikult lauldud Soome Vabariigi hümniga.

Pärast kõike seda otsustavad võõrustajad meile põhjalikumalt Joroineni tutvustada. Ruttu läheb taas pimedaks, kuid valgust annavad tagasihoidlikud jõulutulekesed ning majakestest paistev kuma. Jalutame kiriku juurde, parki, kõnnime majade vahel ning külastame ka mõningaid poode, kus kõik meid jällegi naerulnõoga vastu võtavad ning meelsasti vajaduse korral abistavad. Päris õhtul otsustame Elsaaga aga suusatama minna, sest sissepääs ülikooli on suurepärase, metsavahe-line valgustusega suusarada, mis paneb end tundma otsekui mingis talvemuinasjutus: lumehelbed langevad vaikselt näole ja riietele, võimsad kuused on kaetud lumega, paljastades endast vaid mõned rohelised okkad, künklik maastik ning ainsaks hääleks suuskade ja lume kokkupuutel tekkiv sahin. Võõrustaja teatab mulle pärast, et läbisime ühtekokku umbes 10 kilomeetrit. Pärast talisporti kuum Soome saun ning hilisõhtul, peaaegu öösel tortillade söömine. Uinun rammestunult.

6. detsember

Kui neljapäeval pisut enne kümnet silmad avan, on esimene asi, mida näen, aknast paistev masti tõmmatud Soome lipp. Hommikusoõgilauda istudes soovin kõigepealt "Hyvää itsenäisyyspäivää!" Terve pere istub söögilaua taha, sest kõigil on loomulikult töölt vaba päev. Ema on keetnud "riisipuurot" puuviljakisselliga, et ka mina seda traditsioonilist soome maiusrooga saaksin proovida, tavaliselt süüakse seda jõulude ajal. Riisimagustoit maitseb tõesti imehästi. Pererahvas uurib, kuidas meil tulevat Eesti 90. iseseisvusaastat tähistatakse, ning küsib, kuidas meie end vabaks võitlesime. On juba igapäevane asi, et minuga inglise keele kõrval

ISESEISVUSPÄEV SOOMES

ka soome keelt *puhutakse*, sest nende sooviks on, et millalgi ikkagi soome keele selgeks saaksin. Vastu räägin üldiselt inglise keeles, vahel tahab Elsa vend, et ka eesti keelt räägiks. Lasen tal siis korraga õ-tähti sisaldavaid sõnu: õun ja õhtu ning päevakohaseid termineid nagu iseseisvuspäev. Pereisa sirviv ajalehte ja teatab, et räägitakse eestlaste ja soomlaste vahelistest heanaaberlikest, südamlikest ja soojadest suhetest, sellest, kuidas Soome ETV-d kiidab põhjanaabritele pühendatud telenädala eest, ja lisab lõpetuseks, et eesti õlu on soome testis esikoha pälvinud. Kella kaheteistkümneks sõidutab isa meid iseseisvuspäevaaktusele, sest kõik on porine - väljas on ööga lumi viimseni ära sulanud ning teda meenutab ainult tänavatel voolav vesi.

Ka selle aktuse eeskava on väga hästi ette valmistatud ning kõik jätab viimistletud mulje. Lõpetuseks kõlab taas Soome Vabariigi hümn, mille ajal vägisi huuled kipuvad Eesti hümn sõnu kaasa laulma. Järgneb pidulik lõunasöök Soomele iseloomulikus puumõisas ning taaskordne *pikkujoulu*. Laulame soomekeelseid laule nii enne kui ka pärast söömist, isegi toidukordade vahel. Lisaks sellele külastab pidu loomulikult ka *joulupukki*, kes kõigile kingitusi toob: külalistele Muumidega tassi ning Joroineni kalendri, lisaks saab lõunasöögi lõpetuseks iga eestlane ka omanimelise piparkoogi. Õhtupoolikul vaatame telerist presidendi vastuvõttu, ema on taas maitsvaid küpsetisi teinud. Hiljem viib pere mind veel ringreisile, külastame kõiki kauneimaid paiku nii lähedal kui ka pisut kaugemal. Kogu päev on pidulik, seda tähistatakse perekonnaringis, sugulased on Soomes üldse äärmiselt olulised, kõrgelt hinnatakse inimestevahelisi suhteid, prioriteetidid on paigas. Ajame hiliste õhtutundideni juttu, vahepeal palub Elsa vend, et temaga Monopoly mängiks. Nõustun ka selle pakkumisega. Uinun hilisõhtul teadmises, et järgmisel päeval seda-aegu olen juba omas kodus. Lahkumises on ka nukrust, sest neli päeva on lennates möödunud.

7. detsember

Äratus on väga varajane, sest hakkame tagasi Eesti poole liikuma juba kell 6 hommikul. Tunne on nukker, sest ka võõrustajad on paari päevaga lähedasteks saanud. Kallistame kõiki, kooli juures võetakse isegi käest kinni ning üks kooliõpetaja laulab oma "hommikuti kahiseva häälega", nagu ta ise tavatseb öelda, laulu sõnadega "hüvasti, mu sõbrad" ning avaldab lootust, et ka meie sõprus kestab veel pikki-pikki aastaid. Nii mõnelgi on bussi astudes vesi silmas ning kaisutatakse üksteist mitmeid kordi. Avaldame lootust, et kohtume veel ka suvel. Ümberringi kõlab korduvalt *kiitos*, aitäh kõige eest! Algab pikk sõit Eestisse.

Reis jättis minusse vaid positiivseid emotsioone. Erinevaid riike külastades tuleb alati käia, silmad lahti, sest teistelt on nii mõndagi õppida ja tähele panna. Olgugi et soomlased elavad suhteliselt põhjas, on nad äärmiselt sõbralikud - just hingest kiirgav soojus, heatahtlikkus ja tolerantsus tegid külaskäigu väga meeldivaks. Samuti oli kõik väga hästi ning sujuvalt organiseeritud. Tänan südamest kõiki, kes selle projektiga seotud olid: õpetajaid nii siin kui üle lahe, fantastilisi võõrustajaid ja nende suurepäraseid perekondi, reisikaaslasid ja kõiki teisi. Suur aitäh! *Kiitos!*

LAURA VALLI,
9.a klass

Ülenurme Gümnaasiumil on sõpruskooliga Joroineniist head suhted juba ligi 20 aastat. Ka sel õppeaastal toimunud õpilaskoostöö käigus oktoobris külastasid 13 soome õpilast ja 2 õpetajat ülenurmelasi ja tutvusid kõigega, mida Lõuna-Eestis külalistemagnetiks võib pidada.

Meie vastukülaskäigu planeerisid võõrustajad Soomest nende iseseisvuspäeva pidulikule nädalale. Olla Soome Vabariigi 90. aastal külalisena Joroineni koolis oli austav ja unustamatu elamus. Kogu paikkonnas torkas silma kodanike usk oma riiki ja hool selle eest, et iseseisvus püsiks. Ka soome õpetajad olid iseseisvuspäeva üritused hoolega läbi kaalunud. Teisipäeval, 4. detsembril toimunud ainetunnid õpilastele olid temaatilised. Meie õpilased küpsetasid koos soome lastega karjala pirukaid, mängisid kehalise kasvatuses tunnis rahvuslikke mänge, vaatasid bioloogia tunnis filmi "Soomes hobune Talvesõjas", kuulasid muusikatunnis soome rahvusmuusikat ning said tööõpetuse tunnis teada, kuidas kasetohust sõrmust teha. Sõrmused jäid tüdrukute sõrmi ehitama. Kõikides tundides olid käsitletud sallivad, ühtki rahvust ei halvustatud. Vastupidi: jäi kõlama, et iga rahvuse esindaja on Soome oodatud, kui ta aitab üles ehitada demokraatlikku Soomet.

Omaette elamus oli tava, mille kohaselt õpetajad rietusid 19. sajandi koolimeistrirõivastega. Eriti mõjuvõimas oli eripedagoog Ansa Haapalainen oma must-valges koolimängi riietuses. Kõigile üllatuseks pakuti lõunat sõjaväekatelokist, hernesuppi võis nautida köetavas välitelgis. Järgnes vastuvõtt vallavolikogu hoones, kus tutvustati kõike, mis Joroinenis vaatamisväärsust nappis. Päev lõppes traditsioonilise "pikkujouluga". Advendiaegse niinimetatud "vähese jõulu" pidamine on Soomes levinud tava.

Iseseisvuspäeva-eele koolipäev oli eriti pidulik: õpilased rivistusid hommikul 9.00 kooli õuele ja heisati riigilipp. Gümnaasiumiõpilaste (nende hulgas ka meie õpilased) protsessioon liikus sõjasaatjate haudade juurde küünlaid asetama. Soome on üks vähesteid riike, kes oma ilmasõjas langenud võitlejad on kodumaa mulda sängitanud. Nii on lähisugulaste ja teistelgi võimalus iseseisvuse eest langenuid mälestada väärilise pidulikusega.

Järgnes aktus, kus pidas kõne põhikooli direktor Raimo Salkinoja. Ülenurmelaste nimel tervitas soomlasi nende riigi 90. juubeli puhul abiturient Jaanus Uiga, kelle esinemist katkestasid kiiduvaldused, kui ta õnnitles soome õpilasi ja õpetajaid Pisa testi tulemuste eest. Ilusamat kingitust riigi juubeliks oleks raske ette kujutada. Lauluga tervitas kuulajaid abiturient Kristi Henno, põhikooli õpilane Laura Valli esitas imekauni flöödiplaa.



Stiilsed õpetajad

Fotod: Omar Saksing



Joroineni kooli direktor Timo Salkinoja

Haridus on väärtus, mille poole soome õpilased püüdnud. Seal on traditsiooniks tähistada pidulikult ka kõrgkooli sisseastumist. Peetakse "lakkijuhla" ehk "mütsipidu". Kõrgkooli tekkel antakse üle keskkooli pidulikult aktusel ja pere võõrustab kõiki õnnitlades soovijaid. Ka meie delegatsioonil oli võimalus sellest traditsioonist osa saada, kuna Jesse Sistonen, ühe peaosalise õde oli üks õpilastest, kes Eestis käis.

Huvitav oli näha selliseid peretraditsioone, mis meil puuduvad. Peretraditsioone on teisi. Sageli toimuvad soomlastel mitme põlvkonna esindajate kokkutulekud, mis Eestis on palju harvem nähtus.

Riigipüha hommik Soome peres on pidulik: riigilipud heisatakse hommikul 8.00 ja langetatakse õhtul kell 20.00. Lähedased saavad kokku, üle kogu maa toimuvad pidulikud jumalateenistused. Joroineni naispastor tuletas kuulajatele meelde, et vabadus on väärtus, mida pole kunagi liiga palju. Tema sõnul on soomlastel olnud õnne taibata, et erimeelsustest tähtsam on rahvuslik iseseisvus. Iga Soome kodanik peab olema südames tänulik eelnevatele põlvkondadele, kes kõik jõudsid eneseteostuseni, aidates luua iseseisvat Soomet.

Joroinenis on sealsel koolil hea maine ja tugev omakoolitunne. Nii nagu eestlased, määratlevad ka soomlased rahvuslikku kultuuri oma emakeele kaudu ja keeleõppele pannakse suurt rõhku. Eriti oluliseks peetakse sisulist lugemisoskust ja isiklikku kogemust, mistõttu on Soome koolides palju kultuurivahetusprogramme ja kultuuriloolisi õppekäike, mida rahastatakse projektide kaudu. Meile tutvustati käimasolevat "Moodle" projekti, mis on internetipõhine õpikeskkond, mida saaks rakendada ka Eestis.

Kutsumusega töötav Soome õpetaja tunneb oma tööst rahuldust ega kipu kergesti elukutset vahetama, sest ta on hästi tunnustatud ja tasustatud. Arvestatakse ka õpilastega. Lisaks baasharidusele toetab õpilast vajadusel eripedagoog, sest probleemide ei häbeneta. Lapse arengut suunatakse, kuid ei forsseerita. Vastutus tulemuste eest jaguneb ühtlaselt kõigile: lapsele, vanemale, õpetajale. Klassid on väiksemad ja vaiksemad, seetõttu ka turvalisemad (õppekoridoridki on tundide ajal lukus).

Kõigele sellele vaatamata, millest meie koolis on puudus, kiideti meie vahetusõpilasi suurepärase inglise keele oskuse, huvitavuse, viisakuse ja mõistvuse eest. Aga laps on kodu peegel. Suur tänu peredele, kes põhjanaabreid lahkest võõrustasid ja kelle lapsed oma kodukanti vääriliselt esindasid.

VIIVE PEIKER,
emakeeleõpetaja, grupijuh

JÕULUPEOD ÜLENURME GÜMNAASIUMIS

2007. aasta lõpus toimus Ülenurme Gümnaasiumi aulas neli jõulupidu. Alustasime pidudega juba varakult: päev enne luutsinapäeva toimus juba neist esimene.

Esimest korda pidasime sel aastal eelkooli laste jõulupidu. See oli tõeline päkapikkude paraad. Eelkooli lapsed, kes ju koolis käivad ainult üks kord nädalas, esitasid jõuluvanaale luuletusi ja ka ühe tantsu. Seejärel kutsus jõuluvana lapsed ükshaaval enda juurde ja igaüks sai ka kingi. Lõpetuseks mängis jõuluvana lastega paar toredat mängu.

Järgmised kaks pidu toimusid 19. detsembril. Esialt 3.–5. klasside õpilaste oma. Jõuluvana oli endale appi kutsunud päkapiku, et ka see näeks, kui toredasti lapsed esinevad. Ja tõesti oli, mida vaadata: laulu, luuletuste lugemist, tantsu, pillilugusid ja püramiidide ehitamist. Kõik said tubli esinemise eest kingid ja ka õpetajad ei jäänud ilma – olid ju nemad "põhisüüdlased" selles, et lapsed nii hästi esinesid.

Järgnes 1. ja 2. klasside jõulupidu. Jõuluvana saabus aiskellade helinal. Pidul algas 1.b klassi näidendiga hiirtest, pärast seda oli veel tantsu, laulu ja luuletusi. Jällegi olid õpetajad lastega tublit tööd teinud. Jõuluvana meeldisid esinemised nii väga, et ta hea meelega isegi kampa oleks löönud. Kingid kätte jagatud, läks jõuluvana jälle oma teed. Lapsed avasid oma kingitusi ja oligi kojuminekuu aeg käes.

Neljapäeval, 20. detsembril toimusid päeval veel viimased proovid ja oligi käes oodatud aeg - kell 18.00. Korraga kustusid laval tuled, keegi oli valele nupule

vajutanud, väike viivitus... ja jõulupidu pealkirjaga „Saame kokku Tomi juures“ võis alata. Tomi (Raimo Randla 12.a) askeldas laval, tuli Anni (Annika Oona 12.b). Nendega liitus jõuluvana (Allar Skuin 12.a). Kolmekesi juhtisid nad saadet, tehes seda vägagi ilmekalt ning rõõmsalt. Iga klass oli ette valmistanud ühe muinasjutu, mida esitati tänapäevases võtmes. Laval sai näha nii Lumi-valgekest 7 põialpoisiga, Punamütsikest, Ahjaluust, kullaketrajaid, pörsakesi ja hunti jt muinasjuttude tege-lasi.

Ja olidki selleks korraks jõulupeod läbi. Uuel aastal juba uutest üritustest Ülenurme Gümnaasiumis.

MARIT RAUK, huvijuht



1. -2. kl jõulupidu



3. -5. kl jõulupidu.

Fotod: Omar Saksing



Tom, Anni ja jõuluvana gümnaasiumi peol.

ÕPILANE *VERSUS* ÕPETAJA

Vestlevad õpetaja Rebeka Kurg ja Gerda Peda

GP: Milline on tänapäeva laste õppeedukus võrreldes teie kooliajal õppinud lastega? Mis te arvate, miks see just selline on?

RK: Õppeedukust on raske võrrelda, kuid suur erinevus on koolides. Ma ise käisin eliitkoolis, kus kõik õpilased olid väga motiveeritud, et saada maksimaalselt positiivseid tulemusi. Kahjuks ma seda praegu ei näe. Õpilased ei ole motiveeritud ja huvitatud õppimisest ning see teeb kurvaks. Sellega kaasnevad ka halvad õpitulemused.

GP: Kas kooliajal oli teie lemmikõppeaine inglise keel või oli selleks mõni teine aine? Ja mis oli teie tugevateks külgedeks: reaali- või humanitaarsed?

RK: Minu lemmikaine oli inglise keel ja inglise kirjandus. Seega olin ma siis ja olen siiani humanitaarinimene. Inglise keelt andis meile me direktor, seega meie rühm oli väga privilegeeritud ning mulle meeldisid need tunnid väga, sest me tegelesime kõige muu kui õpikuga. Need tunnid olid kuidagi teistmoodi ning inglise keel on sellest ajast, kui ma välismaal väiksena elasin, kogu aeg südames olnud.

GP: Mida arvate e-kooli süsteemist? Kas see on ka kuidagi kiirendanud õpetaja tööd ja kuidas?

RK: E-kool on väga hea ja ülevaatlik, mulle meeldib see palju rohkem kui tavaliste klassipäevikute täitmine. Eks see muidugi keeruline on, et peab seda arvutisse tegema ja eriti sel juhul, kui klassis korraldada arvutit ei ole, seetõttu läheb pärast tunde lisaaega. Ma olen e-kooliga siiski rahul, sest see aitab aineõpetajal, klassijuhatajal ja lapsevanemal omavahel suhelda ning omada ülevaadet õpilase õnnestumistest.

GP: Milline on õpilaste suhtumine õppetöösse tänapäeval ja milline oli teie ajal? Kas taheti rohkem koolis käia kui tänapäeval? Ja miks te just nii arvate?

RK: Ma arvan, et õpilaste suhtumine õppimisse on väga erinev ning see sõltub kõik individist. Igas koolis leidub neid, kes tahavad õppida, ja neid, kes ei taha. Olen üldjuhul näinud, et 12. klassiks on kõik enam-vähem motiveeritud, sest lõpp on lähedal ja vaja palju tähtsaid otsuseid teha, kuid siis on mõnes mõttes hilja pihta hakata. See eesmärk peaks õpilastel olema igas klassis silme ees, sest nad õpivad ju enda jaoks. Minu ajal olid samad mured ning mind teeb väga kurvaks, et siiani on õpilasi, kes ei saa aru, et neil läheb seda õpitavat tulevikus vaja ning õppimine on kasulik neile endile.

RK: Miks sa soovitaks mõnel tuttavall tulla just siia kooli õppima?

GP: Arvatavasti oleks kindlasti üheks heaks omaduseks selles koolis, et siin on väga toredad õpetajad, kes oskavad tunnid lõbusaks teha ning selle kaudu suudavad ka kergemini aine selgeks teha. Kindlasti teiseks põhjuseks oleks see, et meie kool võtab osa igasugustest võistlustest, mis vähegi korraldatakse. Ja alati on meie kooli esindajatel seal suhteliselt edukalt läinud. Ka huviringe on palju, mis on üks tugevaid meie kooli külgi. Ning kui õpilane tahaks muusikat õppida, siis on selle jaoks ka muusikakool samas majas.

RK: Millised omadused teevad õpetaja heaks õpetajaks?

GP: Hea õpetaja on mõistev. Ta peaks õpilastest aru saama ning õpilaste arvamusega arvestama. Hea õpetaja peaks olema range, kuid samas ka mõnevõrra lõbus. Õpetaja peaks olema eeskujuks õpilastele.

RK: Kui sa saaksid oma koolis midagi muuta, siis mis see oleks?

GP: Ma arvan, et muudaksin kooli koridorid suuremaks, et õpilased saaksid seal korralikult liikuda. Ka kindlasti tuleks spordihoone poole peal riietusruumid ära remontida. Ka klassiruumid tuleks kindlasti avaraks muuta. Ning ka õpetajate arvutid tuleks välja vahetada (See on lehe ilmumise ajaks toimunud. Toimetaja), kuna need on nii vanad ja mõtlevad liiga kaua. Ka aulas teeksin ma muudatusi, kuna välja tahaksid vahetamist eesriie ja ka toolid.

RK: Mis teeb kooliõpilase õnnelikuks?

GP: Ausalt öeldes on see kindlasti ka õpilasest. Kuid kui mõtlema hakata, siis teeb õpilase õnnelikuks hea hinde saamine koolitunnis või ka konkursil või mõnel olümpiaadil hea esinemine.

Ülenurme koolilehe
toimetab
Piret Rannast.